ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2026

Vyhlásené: 1. 7. 2026 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah dokumentu je právne záväzný.

166

ZÁKON

zo 4. júna 2026,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 517/2008 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 321/2018 Z. z., zákona č. 214/2019 Z. z. a zákona č. 40/2024 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 2 sa slová „Probačný a mediačný úradník vo funkcii vedúceho štátneho zamestnanca“ nahrádzajú slovami „Vedúci probačný a mediačný úradník“ a na konci sa pripája bodkočiarka a tieto slová: „to neplatí, ak ide o vykonávanie mediácie podľa § 2b ods. 2 a 3“.
2. V § 1 odsek 4 znie:

„(4) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) riadi, usmerňuje a kontroluje jednotný výkon probácie a mediácie a ak je to potrebné, navrhuje opatrenia zamerané na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone probácie a mediácie.“.

3. V § 1 ods. 5 sa slová „probačný a mediačný úradník vo funkcii vedúceho štátneho zamestnanca“ nahrádzajú slovami „vedúci probačný a mediačný úradník“.
4. V § 2 ods. 1 písm. a) štvrtom bode sa za slovo „koordinovanie“ vkladá čiarka a slovo „sprostredkovanie“.
5. V § 2 ods. 1 písm. a) šiestom bode sa slová „pomáhanie poškodenému“ nahrádzajú slovami „kontrola obvineného“.
6. V § 2 ods. 1 písm. b) a § 7 ods. 2 sa slovo „sporu“ nahrádza slovom „konfliktu“.
7. V § 2 sa vypúšťa odsek 3.
8. Za § 2 sa vkladajú § 2a a 2b, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 2a
Probačný dohľad a ochranný dohľad

(1) Probačným dohľadom a ochranným dohľadom sa rozumie pravidelný osobný kontakt obvineného s probačným a mediačným úradníkom najmä na účel kontroly dodržiavania plnenia obmedzení a povinností vyplývajúcich z rozhodnutia v trestnom konaní.

(2) Účelom probačného dohľadu je kontrola správania obvineného, odborné vedenie a pomoc obvinenému s cieľom znížiť riziko opakovania trestnej činnosti a prispieť k ochrane spoločnosti.

(3) Účelom ochranného dohľadu je prispieť k ďalšiemu posilneniu ochrany spoločnosti pred protispoločenskou činnosťou páchateľov trestných činov alebo činov inak trestných, ktorí nie sú pre nepríčetnosť trestne zodpovední, ako aj k dokončeniu nápravy obvineného.

(4) Probačný dohľad a ochranný dohľad zabezpečuje probačný a mediačný úradník.

§ 2b
Mediácia v trestnom konaní

(1) Vo vhodných prípadoch môže byť mediácia vykonávaná aj za účasti ďalších osôb alebo komunity so súhlasom obvineného a poškodeného.

(2) Mediácia pri zločinoch a obzvlášť závažných zločinoch môže byť realizovaná aj vo vykonávacom konaní, ak páchateľ uznal základné skutkové okolnosti prípadu a ak je to v záujme poškodeného, po zvážení všetkých bezpečnostných hľadísk a na základe dobrovoľného a informovaného súhlasu poškodeného, ktorý môže kedykoľvek odvolať.

(3) Mediáciu pri zločinoch a obzvlášť závažných zločinoch vo vykonávacom konaní môže vykonávať len probačný a mediačný úradník, ktorý získal špecializované oprávnenie na výkon takéhoto druhu mediácie.

(4) Ak osoba v čase konania mediácie v trestnom konaní nedovŕšila osemnásty rok veku, probačný a mediačný úradník upovedomí o konaní mediácie jej obhajcu, zákonného zástupcu a orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Dohodu o náhrade škody podpisuje mladistvý a poškodený, a ak mladistvý nedovŕšil osemnásty rok veku, dohodu podpisuje aj jeho zákonný zástupca.“.

9. V § 3 sa odsek 1 dopĺňa písmenami f) a g), ktoré znejú:

„f) podieľa sa na prevencii trestnej činnosti a pri svojej činnosti sa usiluje o naplnenie princípov restoratívnej justície,

g) pomáha poškodenému, ak ide o zákaz priblíženia alebo zdržiavania sa v blízkosti obydlia poškodeného.“.

10. V § 3 ods. 2 písm. c) sa na konci pripája bodkočiarka a tieto slová: „to neplatí, ak rozhodnutie vo veci nadväzuje na rozhodovanie o väzbe, a preskúmanie splnenia podmienok kontroly výkonu rozhodnutia technickými prostriedkami v konaní o väzbe spĺňa podmienky ustanovené osobitným predpisom,[2a]) pričom nedochádza k zmene technického prostriedku“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 2a znie:

„[2a]) § 12 a 13 zákona č. 78/2015 Z. z. o kontrole výkonu niektorých rozhodnutí technickými prostriedkami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 321/2018 Z. z.“.

11. V § 3 ods. 3 sa vypúšťa bodkočiarka a slová „na vykonanie mediácie je potrebný písomný súhlas predsedu senátu alebo samosudcu a v prípravnom konaní prokurátora“ sa nahrádzajú slovami „a predsedu senátu v konaní pred súdom“.

12. V § 3 sa za odsek 5 vkladajú nové odseky 6 až 8, ktoré znejú:

„(6) Probačný a mediačný úradník pri výkone svojej činnosti venuje osobitnú pozornosť mladistvým obvineným a obvineným blízkym veku mladistvých, pričom prihliada na stupeň rozumového a mravného vývoja mladistvého, jeho povahu, pomery a prostredie, v ktorom žil a bol vychovávaný, jeho správanie pred spáchaním činu a po ňom a iné okolnosti dôležité pre voľbu prostriedkov vhodných na jeho nápravu. Probačný a mediačný úradník pri výkone svojej činnosti spolupracuje s rodičmi, poručníkom a inými osobami, ktorým bol mladistvý obvinený

zverený do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.

(7) Probačný a mediačný úradník pomáha poškodenému a osobám dotknutým trestným činom pri odstraňovaní následkov trestného činu.

(8) Probačný a mediačný úradník sprostredkúva vhodný druh probačného programu tak, aby bol zabezpečený riadny výkon rozhodnutia.“.

Doterajšie odseky 6 a 7 sa označujú ako odseky 9 a 10.

13. V § 3 ods. 10 sa vypúšťajú slová „alebo odsúdený“ a slová „alebo odsúdeného“.

14. Za § 3 sa vkladá § 3a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 3a
Vedúci probačný a mediačný úradník

(1) Vedúci probačný a mediačný úradník najmä

a) riadi, kontroluje a metodicky usmerňuje probačných a mediačných úradníkov v obvode príslušného krajského súdu, pričom na tento účel môže nahliadnuť do spisového materiálu a zúčastniť sa probácie a mediácie v trestnom konaní v obvode príslušného krajského súdu,

b) kontroluje jednotný výkon probácie, mediácie a výkon rozhodnutí technickými prostriedkami v rámci obvodu príslušného krajského súdu,

c) kontroluje a dohliada na aplikovanie metodických pokynov a usmernení vydaných ministerstvom spravodlivosti,

d) vykonáva činnosti smerujúce k vyhľadávaniu nových možností na výkon trestu povinnej práce a realizácie uložených obmedzení a povinností v obvode príslušného krajského súdu,

e) koordinuje a zjednocuje činnosti, ktoré sa realizujú v spolupráci najmä s Policajným zborom, obecnou políciou, prokuratúrou a úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v obvode príslušného krajského súdu,

f) podieľa sa na odbornej príprave probačných a mediačných úradníkov organizovanej najmä ministerstvom spravodlivosti a Justičnou akadémiou Slovenskej republiky,

g) analyzuje vzdelávacie potreby probačných a mediačných úradníkov v obvode príslušného krajského súdu,

h) spravuje a zodpovedá za regionálny sklad technických prostriedkov a zabezpečuje ich distribúciu v obvode príslušného krajského súdu,

i) bezodkladne informuje predsedu krajského súdu, ak zistí nedostatky v činnosti probačného a mediačného úradníka,

j) každoročne vypracúva a vyhodnocuje plán rozvoja výkonu probácie a mediácie a predkladá ho predsedovi krajského súdu a ministerstvu spravodlivosti.

(2) Ak funkcia vedúceho probačného a mediačného úradníka nie je obsadená, predseda krajského súdu poverí niektorého z probačných a mediačných úradníkov v obvode príslušného krajského súdu, aby do vymenovania nového vedúceho probačného a mediačného úradníka plnil úlohy podľa tohto zákona.“.

15. V § 4 ods. 1 sa slová „orgánmi sociálneho zabezpečenia“ nahrádzajú slovami „úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny“.

16. V § 4 ods. 2 prvej vete sa na konci pripájajú tieto slová: „a súčinnosti“.

17. V § 4 sa za odsek 2 vkladajú nové odseky 3 a 4, ktoré znejú:

„(3) Ak je to potrebné na účel kontroly dodržiavania zákazu požívania alkoholických nápojov

alebo iných návykových látok, Policajný zbor poskytne súčinnosť probačnému a mediačnému úradníkovi prostredníctvom zabezpečenia kontroly prítomnosti alkoholu alebo inej návykovej látky.

(4) Súčinnosť podľa odsekov 1 až 3 poskytne probačnému a mediačnému úradníkovi aj obecná polícia.“.

Doterajšie odseky 3 a 4 sa označujú ako odseky 5 a 6.

18. § 4 sa dopĺňa odsekom 7, ktorý znie:

„(7) Probačný a mediačný úradník poskytuje a sprístupňuje Zboru väzenskej a justičnej stráže informácie a osobné údaje o osobách v probácii z informačného systému ministerstva spravodlivosti v rozsahu nevyhnutnom na plnenie ich úloh podľa osobitného predpisu.[4c]) O každom poskytnutí osobných údajov podľa prvej vety sa vyhotoví úradný záznam.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 4c znie:

„[4c]) Zákon č. 4/2001 Z. z. o Zbore väzenskej a justičnej stráže v znení neskorších predpisov.“.

19. V § 5 ods. 2 sa slová „Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky“ nahrádzajú slovami „najmä ministerstvom spravodlivosti“.

20. V § 6 ods. 2 sa za slovom „samosudcu“ slovo „a“ nahrádza čiarkou a za slovo „prokurátora“ sa vkladajú slová „a vedúceho probačného a mediačného úradníka“.

21. V § 6 sa za odsek 5 vkladá nový odsek 6, ktorý znie:

„(6) Probačný a mediačný úradník môže v mimoriadnych prípadoch požiadať vedúceho probačného a mediačného úradníka o jeho účasť na probácii a mediácii v trestnom konaní.“.

Doterajšie odseky 6 až 8 sa označujú ako odseky 7 až 9.

22. § 6 sa dopĺňa odsekmi 10 a 11, ktoré znejú:

„(10) Probačný a mediačný úradník vo vykonávacom konaní vykoná úkony potrebné na výkon trestu povinnej práce.

(11) Probačný a mediačný úradník je povinný do šiestich mesiacov od vzniku štátnozamestnaneckého pomeru absolvovať vstupné vzdelávanie.“.

23. Za § 6 sa vkladá § 6a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 6a
Povinnosti obvineného

Obvinený, nad ktorým probačný a mediačný úradník vykonáva probačný dohľad, je povinný

a) strpieť nad sebou kontrolu a spolupracovať s probačným a mediačným úradníkom,

b) strpieť nad sebou kontrolu dodržiavania zákazu požívania alkoholických nápojov alebo iných návykových látok vykonávanú probačným a mediačným úradníkom, obecnou políciou alebo Policajným zborom,

c) hlásiť sa probačnému a mediačnému úradníkovi v určených lehotách,

d) informovať probačného a mediačného úradníka o svojom pobyte, zamestnaní a zdrojoch obživy, dodržiavaní súdom uložených primeraných obmedzení a povinností a iných dôležitých okolnostiach, ktoré sú významné na výkon probačného dohľadu,

e) dodržiavať uložené obmedzenia a plniť uložené povinnosti,

f) podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak bola nariadená.“.

24. Za § 7 sa vkladajú § 8 a 9, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 8
Informačný systém probačnej a mediačnej služby

(1) Informačný systém probačnej a mediačnej služby je informačný systém verejnej správy, ktorého správcom a prevádzkovateľom je ministerstvo spravodlivosti a ktorý je súčasťou Centrálneho informačného systému súdnictva.[11])

(2) V informačnom systéme probačnej a mediačnej služby probačný a mediačný úradník spracúva informácie a osobné údaje v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie výkonu probácie a mediácie.

(3) Probačný a mediačný úradník je povinný zabezpečiť ochranu informácií a osobných údajov, ktoré spracúva, a to pred vyzradením, zneužitím, poškodením, zničením, odcudzením a iným protiprávnym konaním; ustanovenia osobitných predpisov[12]) tým nie sú dotknuté.

§ 9
Prechodné ustanovenie
k úpravám účinným od 1. augusta 2026

Rada pre probáciu a mediáciu sa zrušuje k 1. augustu 2026 a členstvo v nej zaniká k 1. augustu 2026.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 11 a 12 znejú:

„[11]) § 79 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[12]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4. 5. 2016).
Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Čl. II

Zákon č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení zákona č. 757/2004 Z. z., zákona č. 517/2008 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 307/2016 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 396/2019 Z. z., zákona č. 211/2021 Z. z., zákona č. 338/2022 Z. z. a zákona č. 29/2026 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

V § 12 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) V trestnom konaní probačný a mediačný úradník koná a rozhoduje na základe poverenia sudcu o nariadení výkonu trestu povinnej práce, odklade výkonu trestu povinnej práce alebo prerušení výkonu trestu povinnej práce.“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

Čl. III

Zákon č. 528/2005 Z. z. o výkone trestu povinnej práce a o doplnení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon o výkone trestu povinnej práce) v znení zákona č. 321/2018 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 4 sa za slovo „vykonať“ a za slová „výkon; predseda senátu“ vkladajú slová „alebo ním poverený probačný a mediačný úradník“.
2. V § 4 ods. 2 úvodnej vete sa slová „Okresný súd“ nahrádzajú slovami „Probačný a mediačný úradník“.

3. V § 4 ods. 7 sa slová „predseda senátu“ nahrádzajú slovami „probačný a mediačný úradník“.
4. V § 5 ods. 1 sa za slová „predseda senátu“ vkladajú slová „alebo ním poverený probačný a mediačný úradník“.
5. V § 5 ods. 1 až 4 a § 6 ods. 1 sa za slová „Predseda senátu“ vkladajú slová „alebo ním poverený probačný a mediačný úradník“.
6. V § 5 sa za odsek 4 vkladá nový odsek 5, ktorý znie:

„(5) Probačný a mediačný úradník informuje predsedu senátu o rozhodnutiach podľa odsekov 1 až 4.“.

Doterajšie odseky 5 a 6 sa označujú ako odseky 6 a 7.

7. V § 5 ods. 7 a § 6 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „O sťažnosti proti rozhodnutiu probačného a mediačného úradníka rozhoduje predseda senátu.“.
8. V § 6 ods. 2 sa slová „4 a 5“ nahrádzajú slovami „4 a 6“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. augusta 2026.

Peter Pellegrini v. r.

Richard Raši v. r.

Robert Fico v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.